

Assignatura	28727 Etnomusicologia Mediterrània				
Professor	Jaume Ayats Abeyà				
Cicle	Segon	Quadrimestre	Segon	Crèdits 6	Tipus Optativa
Horari	Teoria: Dimarts i Dijous 16:30 - 18:00				
	Tutoria Integrada: Dimarts i Dijous 18:00 - 18:30			Grup	1

CONTINGUT

Panorama d'elements musicals --situats en el context cultural-- en l'àrea mediterrània, amb especial atenció a l'entorn català i del mediterrani occidental. Panorama històric de les recerques al nostre país sobre la música oral, i panorama actual d'investigacions. L'alumne haurà d'elaborar un treball de d'investigació en relació amb les matèries tractades.

TEMARI

ELEMENTS MUSICALS EN LA CULTURA

1- Característiques destacades de les cançons i de les músiques tradicionals.

- 1.1 - Les cançons de grup petit o individuals.
 - Les cançons de treballar.
 - Les balades o cançons narratives.
 - Les cançons i els jocs dels infants.
 - Les cançons de gresca.
- 1.2 - Les cançons i les músiques de les festes i dels rituals col·lectius.
 - El cant i la música en la litúrgia
 - Les festes generals: l'entramat religiós-profà.
 - La música "clàssica" en el món mediterrani.
- 1.3 - Els instruments, les cobles i els músics.

HISTÒRIA DE LES RECERQUES AL NOSTRE PAÍS

1- La << cançó popular >> : història d'una idea i de les col·leccions que ha suscitat.

- 1.1 - L'etapa romàntica i positivista: de Milà i Fontanals a l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya.
 - Els primers treballs de col·lecció: Quadrado, Piferrer, Milà i Fontanals i Aguiló.
 - Les melodies també són importants: Briz, Bertran i Bros i Felip Pedrell.
 - La difusió de les cançons: Alió, Capmany, l'Avenç i l'Orfeo Català.
 - L'Arxiu d'Etnologia i Folklore de Catalunya i l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya.
- 1.2 - De la postguerra a finals del segle: l'« Instituto Español de Musicología » i les altres activitats coetànies; les noves tendències dels setanta i vuitanta i les recerques actuals en etnomusicologia.

BIBLIOGRAFIA

- Ayats, Jaume, 2000, *La música popular i tradicional*, dins *Història de la música Catalana, Valenciana i Balear*, volum VI, Barcelona Ed. 62. (en procés d'edició)
- Ayats, Jaume, 1994, "El ritme G.S. 1212: un cas notable de giusto sil·làbic en les cançons baladístiques de la comarca d'Osona" dins *Actes del Col·loqui sobre cançó tradicional, Reus setembre 1990*, a cura de Salvador Rebés, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, p.93-109.
- Ayats, Jaume, (1994), "La tirallonga de parerlles: un model formal per a cançons infantils" treball d'investigació, departament d'Art, UAB.

- Costa, Luis, 1997, "Práctica pedagógica y música tradicional" dins *Transiberia*, 1, Castelló, Universitat Jaume I, <http://www2.uji.es/trans>.
- Díaz G. Viana, Luis, 1999, "Los guardianes de la tradición: el problema de la <<autenticidad>> en la recopilación de cantos populares", dins *Antropología* 15-16, Madrid, p.91-112.
- Grup de Recerca Folklorica d'Osona, 1993, "Josep Verdaguer <<Roviretes>>. Dues èpoques, un flabiolaire" dins *Revista d'Etnologia de Catalunya*, 3, juliol 1993, p.40-49.
- Lortat-Jacob, Bernard, 1996, *Musiques en fête*, París, Société d'Ethnologie.
- Magrini, Tullia, 1995, "Ballad and gender: reconsidering narrative singing in Northern Italy", <http://research.umbc.edu/eol/magrini>
- Martí i Pérez, Josep, 1991, "Etnomusicologia catalana: entre la Literatura, la Musicologia i l'Antropologia" dins *Aixa* núm. 4, La Gabella-Museu Etnològic del Montseny, Arbúcies, p.19-34.
- Martí i Pérez, Josep, 1996, *El folklorismo. Uso y abuso de la tradición*, Barcelona, Ronsel.
- Martí, Josep, 1996, "Música y Etnicidad: una introducción a la problemática" dins *Trans -Transcultural Music Review*, 2, Castelló de la Plana, Universitat Jaume I, <http://www2.uji.es/trans>.
- Pelinski, Ramon, 1991, De la historia escrita a la historia oral: La danza guerrera de la Todolella", dins *Anuario Musical* 46, CSIC, Barcelona, p.321-343.
- Torrent, Vicent, 1990, *La música popular*, IVEI, València.

No donem cap relació dels cançoners i treballs històrics que seran tractats, que allargarien excessivament la bibliografia. Tampoc no donem les referències de materials sonors i audiovisuals, que se centraran principalment en les col·leccions d'enregistraments d'Ocora, de la col·lecció Akal de llibres amb CD, de la *Fonoteca de Materials* (Generalitat Valenciana, 28 volums) i de la *Fonoteca de música tradicional catalana* (Generalitat de Catalunya, 8 volums).

Deures Acadèmics I Criteris d'avaluació:

- 1- *Convé seguir amb puntualitat l'ordre de lectures obligatòries que treballarem a les sessions teòriques i participar en el treball col·lectiu a l'aula.*
- 2- *S'ha d'elaborar una recerca (o un treball equivalent) durant el quadrimestre lectiu. Aquest treball haurà de ser dirigit pel professor del curs i exposat a l'aula.*
- 3- *Un examen final escrit del conjunt de l'assignatura.*

AVALUACIÓ

L'avaluació es guiarà pels criteris següents: s'hauran d'aprovar independentment el treball i l'examen escrit. Les dues parts tindran el mateix valor per a la nota final.

TUTORIA INTEGRADA

Les tutories integrades consistiran en la preparació i seguiment tutorial d'un treball de recerca fet per l'estudiant (individualment o en grups reduïts) sobre una problemàtica relacionada amb l'àrea d'estudi.